

În de câte ori în septimana: Joi-a și
Duminică; era când va pretinde im-
portanță materielor, va est de trei sau
de patru ori în septimana.

Pretului de prenumerațiune,
pentru Austria:
pe anu întregu 8 fl. v. a.
diugetate de anu 4 fl. v. a.
patrariu 2 fl. v. a.
pentru Romania și strainetate:
anu întregu 12 fl. v. a.
diugetate de anu 6 fl. v. a.

ALBINA

Prenumeratiuni se facu la toti dd. core-
spondinti ai nostri, si de a dreptului la
Redactiune **Stationsgasse Nr. 1**, unde
sunt a se adresă si corespondințele, ce pri-
vescu Redactiunea, administratiunea sau
speditura; câte vor fi nefrancate, nuse vor
primi, era cele anonime nu se vor publică

Pentru anunturi si alte comunicatiuni de
interes privat — se raspunde câte 7 cr.
pe linia; repetirile se facu cu pretiu sca-
diuta. Pretulu timbrului câte 30 cr. pen-
tru una data se anticipe.

Invitare de prenumerațiune

la
„ALBINA“
pe semestrulu alu II-lea, resp. pa-
trariulu alu III-lea alu anului curinte.
*Preturile si conditiunile se vedu
in fruntea foiei si resp. le-am publicatu
in nr-ii precedinti*

Budapesta, in 28 iuliu 1875.

Ce vreu — acesti domni cu noi? Si-au
perdutu ei mintile, — au nebutitu, de
ne provoca, ne vatema cu atât a bruta-
litate si impertinentia? Său credu ei, că
— ne vor scoțe din — răbdarea nō-
stra de feru, ne vor aduce să facem o
prostia, să li dāmu ocaziune de a-si im-
prospetā si redicā nimbulu — de totu
cādiutu ia faci'a lumii culte?

Seracii de ei; la reu locu si — necerca
brutalitatea!

S'au apucatu de *Doda*. Generalulu
Doda, cultur'a, credința si omen'a im-
pelitiata; — din acest'a vor ei să faca
pre — agitatoriulu periculosu *Tronului* si
statulu!

Da, periculosu, foarte periculosu
este generalulu *Traianu Doda* — fora-
delegiloru si blastemateloru, neomeniei si
ciarlataniei, ori de unde se provina ele,
măcar chiar din partea celor de la po-
tere! Acest'a o sciu toti căti lu-conoscu,
si o scia foarte bine chiar *Maiestatea Sa!*

Invetiatiulu *Hobbes*, imbraca pre omu
în formul'a: „*homo homini luppus*,” adeca
„*omul este lup pentru omul sau*.”

Dar nu numai *Hobbes*, multi altii
nainte si dupa elu — au denegatu omu-
lui — ceea ce numimu noi „*umanitate*,”
„*omenia*,” „*plecare spre iubire sociale co-
muna*,” spre *adeverata* „*iubire de omeni*.”

Multi au pretinsu, nu numai pre-
tinsu, ci doveditu prin aparitiuni secu-
lari, cumca omenii, de la natura sunt
egoisti atâtu de mari, precum nu se mai
afia altu animalu sub soare; dupa chiar
internulu loru naturale — sunt *lupi ne-
saturabili*, *fero rapitorie*, casi *hienele!*

Este dreptu; este adeveru necon-
testabile; dar — numai pentru omenii
selbateci. Insa *omenii selbateci* sunt, nu
numai cei-ce locuescu prin codrii si de-
siertele Americi, Africe si Australiei,
— nu numai cei-ce locuescu prin vediu-
ine si in copaci inalti, nu numai hoten-
totii si papoi si busimenii, ci — si cei
de prin orasia si palate si parlamente,
— nu numai cei-ce ambla goli si totovati,
ci si cei imbracati in metasa, aur si ca-
tifea, — deca adeca in anim'a loru nu
este sentiu de *umanitate* si *dreptate* —
facia de co-omenii loru.

Da, fere *selbatece*, *hiene crude* sunt
aceti'a, cari — fiindu că au *potere*, tienu
că nu mai au *trebuintia de omenia* si
adeveru; si — fiindu că au unu picuti
de *invetiatura*, nu mai credu in altu
Ddieu, ci pre sine cu *brutalitatea* sa se
credu a fi *Ddieii* lumii, ér *poftete*, *dorin-
tiele*, *passiunile* loru érbe — le *tassedia*
de *legi*, *dreptate*, *cārora trebus* să se *in-
chine* lumia!

Astfelu de *cugete destēpta* in su-
fletulu nostru, si numai aceste *conside-
ratiuni* potu să ni splice, cele ce vedemu
atentandu *diaristic'a* domniloru *magiari*
de la *potere* si intentandu insisi *domnii*
contra *amiculu* nostru, *idolulu* popo-
rului, *caracterulu* celu *sublimu*, genera-
lulu *Doda*. Acestu nru alu *foiei* nostre
— mare parte este dedicatu *ilustrării*
acestora *atentate* si *intentiunii* *marsiave*.

Recomendāmu tōte bine — studiulu si
judecātii publiculu celui mare si — sun-
temu *convinsi*, că ori cine le va studiā
si judecā fora *patima* si *reutate*, va im-
partesi *copvictiunea* nōstra, cum că gene-
ralulu *Traianu Doda*, ca omu *straorde-
nariu* — *trebus* să fie *nesuferitu* in ochii
celoru de la *potere*, — din *invederatulu*
motiūu, că este — unu *barbatu*, cu to-
tulu *necompatibile* spiritulu astadi *dom-
nitoriulu* la noi, este — *pre de omenia*, *pre
francu si sinceru*, *adeveratu leiale si legale!*

Nemicu alt'a — la unu *Ddieu*, pōte
să ni dēe *chia* la *furi'a* *domniloru*.

Ei bine, dar cu tōte: *Ce voru*, *ce
atientescu* — acesti *nebuti* dela *potere*?
In fine — *dōra totu scopulu* nu li
va fi *decātu*, *miserabil'a* *intentiune*, ca
prin *infamele* loru *vatemāri*, să faca pre
onorabilulu *barbatu* a *parasī* unu *terenu*,
unde ei *atātu* de *escesivu* si *facu* *man-
drele*, si prin *presentia* unui *astfelu* de
barbatu, mai *vertosu* *conoscendu-i* *vedi'a*
si *conessiunile* in *susu*, se *sentu* *genati* si
incomodati!

Destulu că in *procedur'a* loru, pre-
cum *pan'* la *grētia* ne *convinge* si *cu-
prinsulu* *interpelatiunei* ce totu in ace-
stu nru *inserāmu*, ei nu mai *tienu*
cumpena, nu mai *observara* — *lege*,
onōre, *bunacuvintia*; ér *cuventarea* ce
densulu a *rosti* *cātra* *alegetori* *dupa* *in-
chiaiarea* *actulu* de *alegere*, *asiā* i-o *de-
naturara*, *falsificara* si *interpretara*, *pre*
cum li *dictā* *anim'a* loru *cea* *rea* — *spre*
a *face* *alarmatori'a* si *chiar* *criminala!*

Ēta *articulu* din „*Hon*” de *carele*
amintiram in *nr-ii* *trecuru*

„Faptele implinite ale lui Traianu Doda.”

Cumca in *comitatulu* *Severinulu*,
compusu din *provincialisat'a* *granitia* *militare*,
in *batulu* *legiloru* *assistinti*, ce *stare* *escep-
tionale* *domnesce*, si *cātu* de *puciau* a *potutu*
prinde *radecine* *constitutionalismulu*,¹⁾ —
acēsti'a *dovedesce* in *modu* *batatori* la *ochi*
unu *generariu* c. r. *pensionatu*: *alegera* de
deputatu si *portarea* lui *Traianu Doda*.

„Ce să aseptāmā dela *sermanulu* po-
poru, care a *fost* *crecutu* sub *batulu* *corpo-
ralulu*,²⁾ *deca* *omulu* de *frunte*, *Doda*, *din*
stupiditate”³⁾ *sēu* *intentiune* *rea* — nu *scia*,
că *Ungaria* ca *atare* nu *conōsce* „*Impe-
ratu*”⁴⁾ si nu *conōsce* „*armata* *au-
striaca*.”

„Fie *Doda* *prostu* *sēu* *reu*, in *ambele*
casuri ni *este* *interesulu*, ca *poporulu* să se
scape de sub *conducerea* *acitatiōria* a *unei* *ast-
felu* de *sabie* *ruginite*, („*Haudegen* *toctu*”);
cāci *deca* *atari* *omenii* si *mai* de *parte* si *vor*
afirmā *influentia*, nu se *pōte* ca *pre* *acelu* *po-
poru*, ce *numai* a *dineōra* a' a *eliberatu* de sub
batulu *corporalulu* si de sub *comand'a* de
feru *cea* *soldatēsoa*, să-lu *cāscigāmu* *pentru*
constitutionalismulu.

„*Voinicii* *omenii* — unulu ca unulu, *agi-
tatori* *nacionali* *esterni*. S'ar *potē* *dovedi*, că
— *incopendu* de la *Mileticiu* *pon'* la *celu*
din *urma*, *fanatisēdia* si *interita* *poporulu*
pentru *miserabili* *scopuri* *egoistice*, *pentru*
desiertatiune si *mancarimea* de a *jocā* *rola*.⁵⁾
Si *Doda* *este* *din* *acelasi* *aluatu* *fremontatu*,

¹⁾ Identiu aci cu spuretele vostre foradelegi,
brutalitati, abuzuri! — Red. Alb.

²⁾ Ce a fost unu corporalu pre langa unu
sbiru de solgabi reu sau comisariu de securi-
tate constitutionale alu vostru? —

³⁾ Nime să nu se scandalisēdie; este limb'a
indatenata becheriloru. Stilulu este omulu. —
Red. Alb.

⁴⁾ Vedeti că voi sunteți malitiosi si prosti,
deca nu sciti sēu nu vreti să reconōseti, că —
nu numai tōte *poporale* *semagiare*, dar *chiar* si *alu*
vostru *celu* *magiaru*, ba *chiar* si *domnii* — *privatu*
nu *numescu* *pre* *Domnitoriulu*, de *cātu* *totu* „*Im-
peratu*.” —

⁵⁾ Pfiu taiksel! Nu vi e rusine a tipari
acēsti'a *negru* *pe* *albu*, *cāndu* *tōta* *lumea* *scia*, că —
la *voi*, in *a* *vōstra* *tabera* se *jocā*
rolele *si* *se* *impartu* *colacii*, *se* *manca*
milliōnele *tierei*!! — Red. Alb.

ca si *ceialalti*. *Findu* că in *armata* au *afiatu*,
cumca *monarchia* pōte să fie si *fora* de *ale* *lui*
servitiu *militari*, l'au *pusu* la *dosariu*, in *pen-
siune*. — si o *parte* a *pensiunei* noi o *platimu*.⁶⁾
Dar — *venitulu* *este* *pucinu*; *trebus* *inoditu*
prin *diurnele* de *deputatu*. *Apoi* de *deputatu*
usioru pōte să se *alēga*, *cāci* *poporulu* *vl'a* *hu*
alu *comitatulu* de *Severinu*, *intri'nsulu* nu
vede *pre* *cetatiianu*, ci *pre* *generalulu* *Insu*
Doda a nu *vorbesce* *cātra* *alegetorii* *sei*
ca *cātra* *cetatiiani*, ci *casi* *cātra* *soldati*. De
aceea li *comanda* ca să *strige* — „*traiesca*
Imperatul'” si „*armat'a* *austrica*”
Sē mai *adaugemu*, că — nu *numai*
alegetorii *simpli*, ci si *dregatorii* *administra-
tivi*, *cari* si *acuma* se *subscriu* cu *rangulu* ce
aveau in *armata*, si-au *tienu* de *deterintia*
canēsoa, a *alege* *pre* *oriculu* *generalu*. Er
acēsti'a, *pentru* ca sē nu *esa* *din* *moda*, *pentru*
ca sē-si *pōta* *sustienē* *nimbulu* *naintea* *supu-
siloru* *sei*, *prin* *aceea* *lingusiescu* *patimele*
alegetoriiloru, că ii *invidia* la *ura* in *contra*
strainiloru, in *contra* *guvernulu* *magiaru*, in
contra *magiariloru!*?)

„*Intrebare*: este *cuiva* *iertatu* a
comite d'astea *nepedepsitu*, *măcar* de ar fi *elu*
unu *generalu* *pensionatu*, *măcar* cu *numele*
Traianu? *Crede* *ca* *nu*. Nu ni *este* *per-
misu* a *suferi* *acēsti'a*, *deca* nu *voimu*, ca *aceea*
parte a *provincialisatēi* *granitie* *militari* să
fie *cuibu* *permanente* *alu* *reactiunei* si *alu*
agitatiuniloru *nacionali*. *Trebus* să *incete*
acolo — *comand'a* *militarēsoa*, *devenita* *si*
asiā *dejā* *fora* *droptu* . . . Si *toamā* de *aceea*
recomendāmu in *atentiunea* *supremei* *procu-
rarie* *regie* *faptele* *implinite* *ale* *d'lu*
Doda.”

Atāt'a *onorabil'a* *Redactiune* *dela* „*Hon*”
apoi dā *urmare* unui *reportu* *din* *Caransebe-
siu*, *plinu* de *denunciatiuni* *marsiave* si *cu*
— *cāte* *va* *passagio* de *totulu* *schimonosite*
si *totu* in *limb'a* *murdara* de *mai* *susu* *glosate*,
din *cuventulu* *generalulu* *Doda* *cātra* *ale-
getori*, *pre* *care* *cuventu* noi *mai* la *vale*
lu *publicām* *autenticamente*.

Si — ér *dicemu* *acici*: *acēsti* *omenii* *pa-
timasi* si *selbateci* *sunt* *cei* ce se *tienu* *chiamati*
si *indreptati* a *oro* si *conduce* *spre* *fericire*
sortile *poporulu* *acēstei* — *nefericite* *pa-
trie* *comuni*! *Spre* *prepaste*, *catastrofe*, *ni-*
miciere *ne* *impingu* *ei*, *da!* —

Cāndu *unu* *statu*, *o* *monarchia*, *nu*
mai *pōte* *sē-si* *acopera* *ne-aperatele*
trebuintie *nici* *din* *venitele* *sale*, *nici*
prin *imprumuturi*, — *ce* *dovedesce*
acēsti'a? *Ce* *are* *sē* *urme* *de* *aci*?

Acēsta *curiōsa* *intrebare* — *dejā*
incepe a *fi* *discutata* in *Austro-Magaria*
nōstra, in *monarchia* *Imperatoriulu* si
Regelul *apostolicu* *Franciscu* *Iosifu* *I.*

La *acēstu* *stadiu* au *adusu* de *optu*
ani *acēsta* *monarchia* *ciarlatanismulu*
constitutionalu *alu* *d-loru* *magiari* si
nemti — „*liberalii*,” *de* *la* *potere*! —

Sunt *vr'o* *10* *dile*, *decāndu* — *prin*
„*P. Naplō*” *se* *lati* *inspaimentatori'a* *fai-
ma*, *ca* *ministeriulu* *comunu* *de* *resbelu*,
dlu *Koller*, *are* *sē* *vina* *naintea* *Delega-
tiuniloru* *cu* *unu* *bugetu* *urcatu!* *Anume*
cā *are* *sē* *cēra* *pentru* *una* *arterel'a* *nōua*,
absolutu *necesaria*, si *de* *asemenea* —
pentru *unele* *imbunetati* in *armata* si
in *scōlele* *militari*, *precum* si *pentru*
unele *fortificatiuni*, *tōte* *absolutu* *necesari-*
rie, *cu* *vr'o* *21* *de* *milliōne* *florini* *mai*
multu *de* *cātu* *pana* *acuma!*

Grōza si *cutremuru* *cuprinse* *lumea*
politica-diaristeca, *mai* *vertosu* *pre* „*li-
beralii*” *nostru*. *Cāci* — *toti* *pre* *bine*
sciu, că — *venitele* *si* *creditele* *nōstre* *nu*
sunt *in* *stare* — *fora* *incordari* *straorde-
nariu* — a *acoperi* *nici* *trebuintiele* *dupa*
cifrele *de* *pana* *acuma*, *ba* *nici* *cele* *in* *tim-
pulu* *din* *urma* *cātu* *de* *bine* *reduce*, *si*
anume *cā* — *toamā* *modernii* *nostru* *dom-*

⁶⁾ Cine? Voi, domnii magiari?? Din pung'a
vōstra?? Dar ér sudōrea *poporulu* *nostru*, *mil-
liōnele* *nōstre* — *cine* *le* *papa*?! —

⁷⁾ Ast'a este cea mai mare infamia si
impertinentia: infamia si impertinentia —
deca este adeverulu, infamia si impertinentia
— deca voi o mintiti! — Red. Alb.

nitori „*liberalii*,” s'au *urcatu* la *potere* —
cu *parol'a*, d'a *reduce*, ér *nu* a *urcā* *ape-
sele* *statulu!*

Iritatiunea *comuna*, *generalu*, *de-
veni* *fōrte* *mare*, si *stēpaniloru* *dilei*, *re-
spectivē* *organeloru* *loru* *nū* *rēmasē*, *de*
cātu a *cantā* *sē* *desmintiesca* *intu* *aceea*
faima *adusa* *de* „*P. Naplō*.” *Dar* *desmin-
tirea* *abiā* *incepu* a *molcomi* *intru* *cātu*
va, *cāndu* *ēta* *vine* „*Wiener* *Abendpost*,”
organulu *oficiosu* *alu* *guvernioru* *de*
peste *Laita*, si *in* *nrlu* *seu* *de* *sambat'a*
trecuru — *aduce* *la* *cunoscinti'a* *lūmii*
— „*ne-aperatele* *si* *ne-amenabilele* *tre-
buintie*” *pentru* *armat'a* *comune*, *dēca*
este *ca* *aceea* *sē* *ajunga* *cēra*, *adeca* *sē*
fie *in* *stare* d'a *asecurā* *assistinti'a*, *potē-
rea* *si* *vedi'a* *monarchiei!*

Cifr'a *necesaria* *spre* *acoperirea*
aceloru *trebuintie* — *acelu* *comunicātu*
oficiosu *nu* o *espune*; *dar* *tōta* *lumea*, *ce*
se *pricepe* *la* *d'ald'astea* *usioru* *pōte* *sē*
pricepa, *cā* *ea* — *abiā* *va* *potē* *sē* *fi*
mai *mica* *decātu* *cele* *21* *milliōne*, *sēm-
nalate* *de* „*P. Naplō*.”

Natur'a *trebuintieloru* *insirate* —
impedeca *chiar* *si* *pre* *opositiune*, *cu*
atātu *mai* *multu* *pre* — „*letalii*,” „*pa-
trioticii*” si „*liberalii*” *de* *la* *potere* —
d'a *negā* *adeverulu* si *d'a* *respinge*
simplu *cererea!*

Ei bine: *ce* *va* *fi* *de* *facutu*?

Tōta *lumea* *scie*, *este* *convinsa*, *cā*
popōrale *si* *creditulu* *Austro-Magariu*
sunt *stōrse* *si* *desiertate* *pan'* *la* *estremu*;
cā — *contributiunile* *nu* *se* *mai* *potu*
respunde, *decātu* *cea* *mai* *mare* *parte*
din *fondu*, *adeca* *din* *capitalu*, *si* *prin* *bar-
bare* *essecutiuni*, *si* *cā* — *chiar* *si* *asiā*
un'a *cam* *a* *patr'a* *parte* *remane*, *cauta*
sē *remana* *in* *restanti'a* *pre* *fi-care* *anu*;
cā *imprumutele* *se* *facu* *pre* *cu* *anevoia*
si *sub* *cele* *mai* *grele* *conditiuni*, *cā* *nici*
intr'un

reali și ne-amenabili, să se implinască — de ori și unde, cu ori ce pretiu!

„N. W. Tageblatt” — nu p^ote să aște posibilă implinirea, ori câtă s'ar recunoască necesitatea și urgența, și — prezentarea de astfel de postulate *astadi*, n^o p^ote consideră, de câtă d^o tendința, d^a provocă *criza politică*, s^eu de una simtoma, că — *resbelulu se apr^opia!*

„N. Fr. Presse” — înca nu scia alt^a, decâtă că — să se examine bine cele absolut necesari și — să se votezie — ori de unde; căci — susținerea statului mai pre susu de t^ote!

Dar — én auditi pre „Ellenör.” pre intimulu d-lui min. Tisza. Elu striga ca o furia, atacata în iadulu ei:

„Trebuie o data să se pricépa, că nu t^{ier}'a este pentru armata, ci arma'ta pentru t^{ier}'a!”

(Noi érași credemu, că dlu Csernátony — în necasulu seu si-a esitu din rola; după conceptulu de t^ote dile din „Ellenör,” t^ote câte sunt pre lume, sunt pentru dnii magiari. Aci cade accentulu.)

Apoi continua:

„Statulu civile, — (și aci é credemu, că prin acestu „statu civile” cei de la „Ellenör” nu pricepu, decâtă pre domnii magiari dela potere;) „statulu civile nu va permite nici o data, ca prin susținerea poterii armate, elu să se st^orca de poterea vietii, — fiindu pentru t^{ier}'a absolutu totu un^a, că ére va înghit^o inamiculu strainu, s^eu o vor manca propriile ei armate. Cucerirea t^{ier}'ii prin cametari — nu este mai buna de câtă cea prin arme; cu erid^a finanțaria merge mana în mana cea politică. Pre Ungaria erid^a finanțaria o rode dejă, césta lalta se propria ca é^o apuce.... Déca fericitulu vecinu de peste Laita p^ote să satisfaca cereriloru ministrului Koller, apoi bine; dar noi nu putem t^{ien}é la o moda cu elu, nefiindu noi plecati, unde mater^a n^{aj}unge la mesura, să adaugemu din pelea n^ostra!”

(Ba veti adauge — Dieu, ca popii, precum ati adausu de 8 ani pururiá; căci — vreti să domniti peste pop^ora și să vi ascundeti hid^a facia barbara sub poneav^a Austriei culte!

„Hon” — este mai calmu; elu se m^orgaie, că va fi cu potinția a scaritiá sumele cerute; é in câtă nu, spera că se vor face economii pre de alta parte.

„P. Lloyd” dice, că min. Koller si-a alesu reu t^{im}pu pentru cererile sale. Reconoște trebuința; dar — lips^a de medilóce o t^{ien}e mai mare și de câtă trebuința!

Asiá merge acésta — cam prin t^ote foile, și — paralelu decurge aprig^a césta — între „Trans,” și „Cis,” pentru modificarea pactului despre tarif^a vamale și resp. urcarea partii magiare din venitului comunu după articele de consumu.

Domnii magiari pretindu, că — sunt reu insielati, că li-ar compete multu mai multu pentru vame si după consumu, decâtă numai cam 30 percente; nemtii naibei in sa striga: „Nu dámu pung^a n^ostra — nesatiului vostru! Sunteti resipitori, si acuma că nu mai aveti de unde, întindeti man^a după pung^a n^ostra; dar — n^o dámu; mai bine să ne despartimu de totu, să fiti voi de voi și noi de noi, dar — pung^a n^ostra n^o dámu pre man^a resipitoriloru; destulu ne-ati pacalitu la 1867 cu impartirea politică a monarchiei!”

Éta, la atát^a ceste ajunsă monarchi^a abisburgica prin colosalile și neiertabilele pecate de la 1867 in contra t^{ier}eloru și popóraloru!

Resbunarea a începutu și — din anu in anu ea se întiesce. Sistem^a esita din patulu peccatului — nu mai p^ote trái, decâtă prin césta, necasu, nevoia — in susu și in diosu!

Ei, dar noi prin cele citate, numai ne intruduseramu in cestiunea ce o puseramu in fruntea acestui articlu, numai i dovediram indreptatirea; — *respun-entulu, solutuneu, — las' că ni-le aduce t^{im}pulu, cărui — nota-bene, nici că i pasa de procurorii și de judii de instructiune și de judecatorii eschisivi ai domniloru de la potere! —*

Budapesta, in 28 iuliu 1875.

Rescol^a crestiniloru din *Hercegovina* in contra *Turcului*, ce la începutu se tandalia de foile domniloru stepani ai nostri, casi unu lucr^u bagatulu, mai multu de risu s^eu si de compatimitu, dicendu-se acusi — de 3—4 satutie cu vr^o 130—140 de ómei nebuni, cari nu voiau a plati turcului dările, acusi de nisece lotri de t^{ier}a, cari se opunea stepanirii; mai apoi punendu nrulu rebeliloru la 3—400 sute, — totu in sa fora ni i o insemnata; — astadi de o data se reconoște de o afucere mare si greva!

Astadi nu se mai néga, că — Ddiu resculatii sunt multi si resoluti, că — avura loviri mai multe cu batali^one întrege de soldati regulari ai Turciei, si că — totu aceste batali^one, bine armate, disciplinate si comandante — fusera cele batute si respinse!

Nu mai e indoieia deci, că rescol^a — nu e unu lucr^u bagatelu, nu e o mana de ómei, ci e unu poporu, *inversinatu* in contra *tiraniloru sei seculari*, rescolatu si resolutu a invinge, a se emancipá s^eu — a p^ori!

Este infricosiatu si ne^onfrenabilu furia unu poporu, candu ea o data se dest^opta in peptulu lui si se pune in activitate, si — aci nu ne miramu, că dejă astadi reporturile in vecinetatea teatrului rescolei ni spunu, cumca foculu se latiesce si in *Bosnia*, si cumca positiunile ce au luat^u rescolatii între munti, sunt astfelu de tari, încátu se p^ote resiste la potere atacat^oria *indiscita!* Apoi astfelu sunt de comunu positiunile, pre care lo iau popórale candu se redica in contra tiraniloru; astfelu a fost in *Helvetia*, candu poporulu a începutu lupt^a de emancipare si s^a emancipatu de domnii tirani ai sei; astfelu in *Serbia* — la începutulu acestui seculu, etc. etc.

Destulu că — diplomatiá Européna stá uimita si — nu scia in pripa de ce să se apuce! Cu atátu in sa mai multu sciu se svatúiesca si se condamn^a ai nostri domni stepanitori, prin diaristec^a lor^u c^a miserabile. După acésti^a, acea rescol^a trebuie *innecata in sange*, pentru că ea este in contra stepanului legalu alu t^{ier}'ii!

Argumentu si sentinția demna de tirani.

Intr^aacea crestinii resculati — ce facu? Ei precandu cu o mana dau in tiranu, cu cea lalta scriu si tramitu memorande cátra cele trei Imperatii de la nordu, prin eari aréta causele si scopulu rescolei; totu o data a casa redica pretotindeni stindartulu Austriei, manifestandu că — dorescu a se incorporá cu t^{ier}'a lor^u Austriei, specialiminte Croatiei!!

Apoi de aci — se vedⁱ la interpretatiuni si banuele in contra Austriei!! Ér ambasadorulu Russiei in Constantinopole, dlu Ignati^off — in faci^a acestora iute si intrerup^a cur^a! Ems si alerg^a la postulu seu.

Se întielege că — in vecinulu *Montenegro*, precum si in *Serbia* ferbu spiritele ciocotindu, si — nime nu p^ote scⁱ, pana candu guverniele de acolo vor fi in stare de a impede^a, ca ele să isbucnéscă peste granitie, între ajutoriu fratiloru ce lupta de m^orta!

Budapesta, in 27 iuliu n. 1875.

Dominec^a trecuta, unele foi domnesci din capital^a Ungariei adusera urmatori^a depesia telegrafica:

„Oravitia 24 iuliu: Ieri deputatul^u nostru b. Alb. Wodianer parasi cerculu, intru carele petrec^u de marti^a trecuta. Primirea sa pretotindeni prin comune a fost splendida; simpatia generale s^a manifestatu din t^ote partile; salutari din partea massei poporului; *banderie, banchete*, serbári solene si câte t^ote alte ovatiuni.”

Cine nu crede, că asiá s^a intemplat^u s^eu — celu pucinu că asiá stá scrisu cu litere *cicero* in foile domniloru, véda si convinga-se.

Si — fiindu deci asiá, si — trebuindu noi să credemu, că avemu de a face cu ómei seriosi, patrioti buni, barbati leiali si liberali, precum ni-i afirmá mai de unadi chiar „P. Lloyd,” — én se vorbimu o vorba serioasa si onesta, — déca avemu calitatea d^a o vorbi!

Intrebamu pre domnii *Wodianer-isti* — de susu si de diosu, pre domnii *Miclesci* si *Falk-esti* si *Jókay-esti*, ca pre ómei cu minte, sointia si omenia, se ni spuna:

Pre ce t^{em}eiu acele simpatie, ovatiuni serbári de triumfu in cerculu Oravitiei?

Pre ce t^{em}eiu, si pentru care scopu??

Conoște cine-va in acele partii pre *Wodianer*?

Scie cine-va — acolo s^eu mácar in t^{ier}'a s^eu lumea intréga — ceva despre care-va meritu, careva val^ore spirituale s^eu morale a acestui biatu omu, carele déca după tata-seu n^{ar} fi milionariu, ar fi — sub pop^a *Abasco* si — prin sointia si valoarea sa nu si-ar scⁱ cáscigá o coja de pane?!

Avut^a pon^u acuma — cerculu Oravitiei, s^eu celu mai nainte reprezentatu de *Wodianer*, vr^unu folosu, vr^o on^ore — după deputatiá lui?? —

Noi suntemu convinsi, că — nu este omu seriosu, cu minte si cu on^ore in t^{ier}a, care la

aceste întrebári se p^ota dá altu respunsu, de câtă unu simplu, naltu si resolutu — *bu!*

Noi suntemu, convinsi, că — déca *rationalmente* si *onorabilmente* s^{ar} fi potutu dá la asemeni întrebári altu respunsu de câtă *bu* si *nu*, — on^orea alegerii sale la Dieta n^{ar} fi lasat^o „popiloru romani celoru tavaliu” si — „gunoiului de poporu romanu” din cerculu Oravitiei!

Ei bine: Apoi pre ce t^{em}eiu si pentru care scopu — a^oeste *simpatie, manifestatiuni, serbatori, triumfuri*?

Spargeti-ve capulu, încordati-ve mintea, frementati-ve crerii — domniloru cortesi si patrioti liberali de susu si de diosu, si — nu veti adá altu t^{em}eiu si motivu, nici altu scopu, de câtă:

„Banii lui *Wodianer*”; „*derisiunea constitutiunii magiare*”; „*fesclirea si scoterea in faci^a, batjocura lumei a caracterului slabu si a prostiei clerului si poporului romanu!*”

Urmárele, consecintiele, — firesce că sunt combinate si indreptate in contra n^ostra; dar — după a n^ostra convingere, ele — neap^{er}atu voru ési in sa mai tare in contra — *patriei magiare si a domniloru ce o repressata.*

Asifeliu de peate, astfelu de cinismu, — nici candu n^{au} remasu fora cea mai grea *resbunare!*

„Az oly mérvú corruptionak, min^o a szerencsétlen Magyarországbán erkölcsi ragályként — éldökl^o betegséggé vált, vagy foádalom, vagy lassu nemzeti halál az alternatívája. Szomoru — de ugy van.”

Este acésta sentinția vorbale chiar a patrioticu lui „*Egy. és M. Uj.*” de dominec^a trecuta, chiar cu privinția la blastematele oficiose si ofici-ile de la alegeri. Pe romanía acésta sentinția va se dica, cumca: —

„O coruptiune, precum este astadi *ucidat^oria epidemia morale in nefericit^a Ungaria*, nu p^ote duce, decâtă s^eu la *revolutiune, s^eu pe încetulu la m^orta nationale!*”

Mangairea n^ostra e, că ai nostri cu inteliginti, cu popi, cu poporu cu totu, ori câtă de stricati, totu sunt numai *unelte p^osté si amagite*; auctorii si factorii reali sunt — cei de susu si cu politic^a lor^u, si asiá nu avemu indoieia, că — asupra lor^u se va descarcá resbunarea, pre ei ii va bate Ddiu. —

Budapesta, in 28 iuliu n. 1875.

Din *Mercuria* in Transilvania primimu reportu despre alegerea intemplat^a acolo joi^a trecuta, pentru Diet^a magiara, in alu duoilea cercu, in acéla, unde la prim^a alegere nu se infacisias^e nici unu alegatoriu.

Asa data a fost tocmá contrariulu. Au fost adusi — cu voi^a fora voia, mai toti alegatorii romani, nu cu vr^unu se^u per^uu care re va candidat^u, ci tocmá spre a impede^a, să nu p^ota alege cei 2—3 alegatorii sasai — pre unu némtiu nedependinte. Spre scopulu acésta maiortatea romana se facu unéla órba d-lui presiedinte alu comisiunei, *Greavu*, ca elu oblu in contra legii se resping^a celelalte candidatur^e si se proclame de deputatu pe — *Moritz Pd.*, amicu intimu alu lui *Tisza* si dusmanu de m^orta causei romane, totu d^o data celu mai strainu si neconoscutu in cercu, in tocmá ca si *Harkányi* la Fagetu!

Asifeliu cei admirati mai nainte, astadi sunt — de risu si de compatimitu. —

Viena, in 12/24 iuliu 1875.

Prim Resolutiune imperatésca, diu^a de 4 oct. s. c. este destinata pentru inaugurarea solena a Universitatii germane din Cernáuti. Foile din Viena ni spunu, că min. invetiamentulu publicu din Cislaitania, adeca dlu *Stremayer* si cu referintele seu in acésta cauza, dlu consiliariu *Lemayr*, vor ferici cu presentia lor^u acésta t^{ier}a romana, la acea solenitate straina! De asemenea ni spunu foile nemtiloru, că — s^{au} facutu invitatiuni tuturor Universitatiloru din Monarchia, ca să se represinte prin delegati la acea solenitate, si că — dintre t^ote, dela *Universitatea magiara pestana* s^{ar} fi asteptandu cea mai pomposă concurentia pentru glorificarea germanismului ce-si pune cuibulu in mediloculu Oriintelui, la dosulu chiar alu magiarismului, ce vr^e să ocupe si civilisedie Oriintelu!

In fine ni mai spunu foile, că — nu este indoieia, cumca — principatele romane, anume *Moldova*, ar: să deé unu contingentu insemnatu de studinti Universitatii germane din Cernáuti; căci — la regularea catedreloru s^a facutu ingrigire cu profusiune pentru instructiunea nationale! De altminte — mai vertosu se t^{ien}e conta de studintii *ruteni* si *jidovi*, ce astadi cu stipendia publice frecenta Universitatea de *Leovia*, cu limb^a de instructiune polona, cari deci abiá voru asteptá să se mute la Universitatea germana din Cernáuti, spre care scopu s^a si facutu ingrigire pentru numerose burse s^eu stipendia pe sém^a acelor^u studinti ruteni si jidani!

Si — acésti ómei culti, acésti civilisatori ai barbariloru din Oriente, nu se rusina, ba inca mandrindu-se vorbescu, scriu, facu — acéstea!

Si — sciti, cum au ingrigitu ei cu profusiune de limb^a romana? Ni-o spune „*N. Fr. Presse*” in nrulu seu de joi^a trecuta; asiá adeca, că au creatu o catedra de *filologi^a la lim-*

beloru romanice si un^a de — *limba si literatura romana*. Acésta este totulu! Rusine li fa portatoriloru de cultura — spre Oriente — in t^ore limba neconoscuta in Oriente! Rus^u ne li fie — ciarlataniloru culturai moderne, ca cultura — nu t^{ien}de, de câtă a *denationalisat* si *demoralisat* Oriintelu, pentru de a-lu decompune si apoi — supune si impopulá cu elemente teutonice!

Dar — Romanii cei de peste fruntaria dóra voru avé minte si omenia, ca să fuga de veninulu ce li-lu imbia cu atát^a cutesar órba — intrig^a neamtului, é Romanii din batjocuri^a Bucovina — de secur că nu se vor infacisii pentru d^a se prinde in jugu si d^o trage in triumfu cártulele tiraniloru lor^u la acea solenitate cinica. —

De langa Turnulu lui Ovidiu, in iul. 1875.

(*Infruntári si respingeri*.) Comitetele supremu alu nostru, dlu *Iakabb*, respunde in „*N. Tem. Zeit.*” nr. 159 la interpelatiunea ce o impartasiram^u in estrasu nrulu 46 alu *Albin* dicendu că: *da*, „densului i sunt multe, del^u diu^a alegerii si mai multe lucruri conocute, cari asupra dlui *Traianu Doda* si a cetele sateliti ai sei, arunca o lumina nu pr^o b. curat^oria;” apoi asecura pe interpelantele că: „*precum p^u acuma, asiá si in viitoru densulu nu va lipsi a face t^ote cele ce recer^e legile t^{ier}ei, demnitatea natiunii, si detorinti^a sa dirigat^oresca si patriotica.*”

Noi marturisimu că dest^u ne convins^u ramu, cumca fortii dlui *Iakabb* nu constá intr^o buna administratiune, s^eu intr^o intielectu politica, ci mai vertosu in patim^a ce a aretat^u la t^ota ocaziunea; totusi nu-lu t^{ien}eamu capabile, ca să-si uite intr^o t^ota de sine, in câtă se-si deé singuru celu mai eclatante atestatu de seracia spirituale; adeca: *dechire elu insusi in publicu*, că după o administratiune a sa ca comite supremu de aproape duo ani, a ajunsu norocosu, a instrainat^u dela sine totu poporulu comitatului; unu poporu, care la venirea lui l^a primitu cu incredere si pe care elu astadi lu-pleasce in fatia cu numirea de — „*ceta de sateliti!*” („*Satellit^u nheer.*”) Ore se fie rumegatu dlui *Iakabb* acestu cuventu?

Dar unu omu cu minte, carele a studiatu adancu ómeniloru si a dobitcelor^u a diu: „*Le style c'est l'homme*,” adeca: fie care omu scrie asiá, pe cum i este firea.

Credemu in sa, că cu totulu alt^a voru fi cerendu dela dlui *Iakabb* — legile t^{ier}ei demnitata natiunii si detorinti^a sa oficial^a — déca adeca si la noi in patria si anume cei din fruntea ei, voru fi nutrindu despre lege, demnitata natiunii, si detorinti^a oficial^a — acelési concepte si sentimente, ca céalalta lume culta. —

Atát^a d-lui supremu comite *Iakabb* Si acuma — se vedemu si de altii. Ómenii din tufa, ómenii acaroru activitate se consume in foradelegi si in calumntie respandite in contra ómeniloru de on^ore, ómenii pe care publiculu ii aréta cu degetulu si ii urgiesce ca peccatulu, acésti ómei éri si începutu marciav^a lor^u inescaria si in „*N. Tem. Zeitung*,” arunca de nou cu tina după Generalulu *Doda* si după *partid^a lui*, carea este identica cu intréga poporatiunea comitatului acéstu^a — sfátuindu regulimulu — între altele, a detrag pensinua acelor^u oficiari cari nu t^{ien}u cu ei, adeca nu votara cu ei la alegerea de deputatu. Este tocmá casi candu oficiarii din fost^a granitua cine scie pentru ce felu de servitie bagatele, pe langa mandrele si pasiunile domniloru si-aru fi castigatu pensinunea, si nu pentru servitiile si meritele lor^u cu sanetatea, vietii si talentulu, intru aporarea tronului si a patriei comuni! Nemeritiloru, éri întrebati campurile de batalie din *Italia*, *Bosnia* si chiar de aici de acasa!

Cutesanti^a acestoru ómei de simic^a, cari credu a-si poté ascunde trecutul lor dinaintea publiculu, culminédia in nrulu 162 din „*N. Tem. Zeit.*” in falsificarea perfida a cuventárii ce dlu Generalu o t^{ien}u cára alegatorii, după alegere. In acestu falsificatu apofiresce că Redactiunea dela „*N. Tem. Zeit.*” afla unu actu de *inalta tradare*.

Misorabili ce sunt ei, cu totu de adinsulu voru a jucá rol^a de agenti provocatori, precandu ei in fakta sunt — o turma de denuncianti si calumniatori.

Dóra unu barbatu ca Generalulu *Doda* incaruntitu in servitiile mai fideli cátra Tronusi patria, si incarcatu de merite adevarate reali, unu barbatu in ale cărui mani Maiestatea Sa unu lungu siru de ani, in cei mai grei timpia incredintiatu s^ortea celor^u insemnate cetáti si positiuni a monarchiei s^ortea *Venetiei*, — acestu barbaratu p^ote să fie capabile de inalta tradare, de o crima numai Voi si cu perfidii negregeti, aliiavoa — le-ati scitu pururia comite!

Dar acéste spirite necurate, care n^o p^ote se estinde peste noi, nu merita indignatiune, ci numai despretuirea noastr^a; si de aci acei ne ómei, nefiindu capabili de cug^ore si fapte mai bune, si facu m^orsiavele lor^u servitii priu cari sengure mai sciu a-si duce vietia de pe o dia pe alt^a.

Nu pentru ei, in carii s^a st^{ie}u totu sentimulu de on^ore, dar nici pentru p^octorii lor^u cei orbiti de patima in contra n^o —

stra ei pentru publicul cel mare și încă nestrăcut, ne simțim îndemnați a da publicității cuvântarea dlui Generalu Doda, așa, precum a fost ea rostită înaintea mai multor mii de alegători, genuina și originală, precum voru adevărați o totți cei onesti ce au ascultat-o — provocându totdeauna pe Redacțiunea dela „N. T. Zeitung.“ de a o reproduce așa, precum se publica ea autenticamente, a o reproduce dreptu rectificarea a tuturor falsurilor faime, ce le-a răspândit — malitios și falsitatea asupra alesului nostru și asupra partidei sale!

Șta cuvântarea:

Alegătorilor mei!

Ve multiamesc de onora ce mi-ati arătat astăzi, alegându-me de nou — deputat al Vostru pentru Diet'a țerei.

Voi știți, că eu n'am amblat după mandat, că eu nu m'am închinat înaintea voastră, nu v'am rogat să me alegeți, ci că voi sunteți aceia, cari v'ati rogat de mine, ca să primesc candidatura.

Am primit-o din indemn nationalu, din cuget ca voi pot fi voad de mai mare folos, de cătu ori care altu candidat carele nu cunoșce așa bine stările și dorințele voștre.

Voi puteți nici nu știți, că eu cu mandatul, ce mi l'ati incredințiat, am primitu o sarcina grea, și că eu vi aduc o jertfa mare.

Au credeți voi, că mie și partidei mele, ni este vr'o placere a ședea în Dieta, în mediul unei adunări, carea până acum n'a datu mai nici o dovă, că voiesc — nu numai binele magiarilor, dar și alu celorlalte națiuni!

Insa audindu strigările voștre, vaierările și plânsurile voștre, și vedindu alipirea voastră cătra mine, eu deși asi av'eu totu dreptul a odihni după atâtea servicii lungi și grele, totuși nu potui să ve lasu, nu potui să me despart de voi, și astfel eu de nou alesul vostru.

Voi v'ati portat înainte de alegeți și la alegere — în cea mai buna ordine și linișce și pururi între marginile legii.

Știu, că multi din contrarii voștri au amblat prin sate, ca să ve amăgesc, să ve corumpă, să ve abata de la calea legii. Tote în daru. Voi v'ati ținutu de dreptul vostru și de lege, — n'ati esitu afara din ea.

Dar cine au fost aceia, cari mai cu seama i'au silitu a ve amăgi? — Ii cunoșceți. Sunt unii fii retaciti și națiunei noastre, cari s'au facutu unelă orba a domnilor. Și din ce motivu au facutu ei acest'a? — Pentru interesul lor personalu materialu.

D. e. Unul' că s' capete vr'o crucișă pentru merite, merite ce lumea nu le cunoșce; altul pentru unu osu de rosu; altul, arele plinu de detorii, nu mai șce unde e și plece capulu, pentru de a casciga și elu vr'unu folosu materialu — firesce pe cont'a noastră; s. a. s. a.

Dar ce ar merită fiii cei retaciti și națiunei noastre? — Ei nu trebuie crutiati, ci — resprițiuți.

Inse nu numai fiii acesti retaciti și națiunei noastre, ci și unii domni și deregatori au încercat să ve amăgescă, — deși legea i'opresce astufeliu de pasire. Toti la olalta au lucratu pentru candidatul lor — chiar cu calcarea legii.

Ei s'au folositu de tôte medilôcele; loruli a li a fost santu nemica.

Ca să si ajunga scopulu lor mai usor, au răspanditu vestea, că eu nu mai primesc candidatura, că eu nici n'ou potui primi, fiindu-că sum chiamat a intră în activitate militară, și așa mai multe mintiuni.

Ei vi-au fagaduit folose mari și multe de bunetate, deca veti fi cu ei.

Ne aflandu ascultare la voi, ei au mersu mai departe.

Ei v'au amenințiatu cu — Ddieu șce feliu de urmări rele, dacă nu veti alege alu lor candidat! — ei au și închis unii dintre alegători. (Unulu din alegători: „Ba, ni au datu și palme!“ —)

Inse nu f'au destulu că au încercat a ve delă prin astufeliu de apurature; ei s'au ținutu și de gazete, insirandu căte și mai multe mintiuni și scornituri asupra mea, fiindu între altele, că eu v'asi fi fagaduit șcei ce folose!

Șn spuneti-mi:

Fagaduitu-vi-am eu; că portiele să vor șceioră și iertă de totu?

(Răspunsuri: „ba!“)

Fagaduitu-vi-am că veti capetă padu-din daru?

(Răspunsuri: „ba!“)

Fagaduitu-vi-am, că veti capetă sarea?

(Răspunsuri: „ba!“)

Apoi, ce vi-am fagaduit eu voad?

(Răspunsuri: „nemicu!“)

Ba totu vi-am fagaduit și eu ceva! am fagaduit, că voi aperi drepturile voștre; — despre acest'a voi poteti fi securi. Și cu tôte acestea, voi vi-ati implinitu ptulu vostru de alegători liberi; și tiena la olalta, și deca și ceia-lalti Romani Banatu, Bihoru, Maramuresiu și Ardăalu

s'ar portă ca și voi, ar fi ferice de ei și de noi! —

Alegătorilor mei! Vi aduceți a minte, că după antai'a alegere a mea, vi-am observat, că voi nu pré cunoșceți legile și drepturile voștre.

Și acuma trebuie să facu érași acest'a observare. Ve rogu, să ve trudiți a cunoșce și legile și drepturile. —

Preotii, invetiatorii, notarii, carturarii, — cu unu cuventu, inteligentia, este chiamata a invetiă, a conduce poporul.

Ea este sufletulu, mintea și anim'a poporului.

Nu avemu atâte legi.

Legile fundamentali din 1807; legile fundamentali din 1850; mai unelă legi, esite pana la desființarea granici; mai departe legile despre desființarea acest'a — și unelă putiene legi unguresci.

Eca tôte legile, cari ar trebuit să le cunoșceți bine.

Precum pana aci, asi și în viitoriu, să respectati și să țineti legile; să nu ve abatiți nici o data de la ele.

Eca, Insași Maiestatea Sa, înainte de a se încoronă ca Rege alu Ungariei, prin diplom'a de inaugurare, a fagaduitu serbatoreșce: că tôte libertățile, privilegiile și legile dejă sanctionate, sau cari se vor mai da prin dieta și sanctionă prin Maiestatea Sa, Insași le va tiena santu și rigorosu și că eu a sa putere regescă va face, ca ele să se tiena și de ai șei supusi, de ori-ce stare sau rangu vor fi ei.

Daca Maiestatea Sa Insași ne dă o pilda asiă buna, apoi noi cu atâte mai multu trebuie să ținemu legile; inse nu numai noi, ci și deregatorii, cari sunt detori să privighiedia asupra legilor, trebuie să le tiena atâte ei insisi, și să faca ca totu natulu să le respectie!

Deregatoriele sunt puse pentru poporu, dar nu pentru deregatorie.

Ei nu sunt puse numai să pedepsescă, ci sunt și detorie a invetiă și a povetiu poporulu și a lucră pentru binele lui, conformu legii. —

Daca conșceți legile, și dorințele și drepturile voștre, atunci să fiti convinși, că greu va fi să le calce cineva; fiindu că — cu legea în mana, poteti est naintea calcatorulu, și cu legea în mana, vi poteti aperă drepturile voștre, respectandu totdeauna și dreptulu fi cărui altuia. —

Astadi ori-ce poporu fara șciintia și cultura, este ca și mortu.

Fundamentulu ori-cărei șciintie și culture — este școl'a populară. Șciintiele fara medilôce inse — nice nu se potu casciga.

Factorii principali pentru creșterea poporului și latirea culturei — sunt invetiatorii populari.

D'n acestea urmédia, că ni trebuie școle, invetiatori și medilôce.

De unu seclu pana mai de upandi, Voad fostiloru granitarii nici nu va fost iertatu a cercetă școle mai inalte. —

Scopulu principale alu sistemului literar a fost, a face din voi cătu se potă mai multi soldati.

Erau școle nationali, nemtiesci și militari, destulu de bunu. — Copii voștri invetiau mai numai lucruri militareșce.

Ne avendu școle mai nalte între noi, și nefiindu-ni pana mai de unadi iertatu a cercetă școle straine, avemu numai putiena inteligentia civile. Nu este vin'a noastră, ci a sistemului militar. —

Starea acest'a nu potă să remana asiă. Deca nu se ingrigesc ștatulu de cultur'a noastră, nu remane decatu ca — să ne ingrigim noi de ea!

Voi aveti unu fondu mai de unu patraru de milionu de fiorini. Voi sunteți ștepanii, proprietarii acelu fondu. Fiindu-că nu este inca redicatu unu g'mnasiu în Caransebeșu, aru fi paguba, ca copiii de la a 4 clasa a școlii cetatenesci să mărge a casa, fara de a potă urmă mai de parte știutiele incepute.

Sum de parere, ca reprezentantii Voștri la f. adunare să votiede din cametele fondului vostru medilôcele necesare pentru deschiderea provisorie a clasei a 5-lea. —

Numai de la invetiatori buni poteti aștepta rezultate bune. Inse ca să aveti invetiatori buni, trebuie să platiți bine. Pentru acest'a scopu aveti medilôce destule.

Tôte puterile Voștre trebuie să le puneti în mis-are pentru școle și invetiatori buni. O data trebuie să incepeti. Fora intelegintia, adeca fara omeni de ai voștri invetiati, nu poteti propasi; unu poporu nedevoltatu, adeca fara șciintia și cultura, merge spre — perire.

Ce binc aru fi de Voi, deca ati av'eu prin sate omeni invetiati, cari pe ceialti fara școlă să-i potă invetiă, avatui și conduce spre binele lor. —

Cu ocașie dării de sêma a mele, am devoltatu în unele locuri program'a mea.

Fiindcă sunteți de facia din totu comitatulu, vr'eu să vi desfasuru în scurte cuvinte și șcei numit'a programa.

Eu m'am ținutu și me voi tiena de partia natională — opositională.

Ea se chiama opositională, fiindcă noi Romanii nu ne aflăm multamici cu șortea noastră în patri'a noastră comună și ștăm în opositione cu sistem'a de astadi.

Noi inca în 1867 am inceputu lupt'a legală pentru asemenea îndreptare a tuturor poporeloru din Ungaria.

Noa, Romaniloru din Ungaria, nu ni este, nu ni potă fi iertat'a a parasi lupt'a legală, lupt'a constitutională, pentru drepturile ce dorim, — adeca pentru condițiunile de vieția și devoltare natională — pana atunci, pana candu vomu învinge prin lege, sau pre cale legală.

Și pentru ce acest'a?

Pentru-că — noi Romani ne am ținutu și ne ținemu de lege, am fost și suntemu credințiosi; am creditu și credemu, că în patri'a noastră comună și sub conducerea Monarhului nostru, ni este cu potintia fericirea prin lege; de unde — ori-ce ceremu și căutăm pre sêm'a poporului nostru, o facemu totu cu respectarea legilor, a marelui interesu comunu, alu Tronului comunu, alu patriei și alu Monarhiei comuni.

Noi pretindemu, că țier'a Ungurêșca este tocmai asiă patri'a noastră, cași Magiariloru.

Noi pretindemu, că acest'a patria comună nu se potă ferici, nu si potă asecură viitorulu, deca nu se va ingrigi, ca poporele ei tôte de o potrivă să se bucure de tôte drepturile și bunetățile vieții publice; ca toti de o potrivă să se potă devoltă și perfectionă — în tôte privinția.

Dreptu-aceea noi ceremu, ca legelatiunea țerei și ștepanirea nu numai să nu imparta nedreptu sarcinile și să nu le faca pre grele pentru poporu, ci — pentru tôte poporele să faca drepturi asemeni și tuturor poporeloru să dea în asemenea mesura medilôcele sau ajutoriele de lipsa, pentru școlele și cultur'a loru natională.

Noi pretindemu, că Romanulu să fie consideratu de cetățienu tocmai asiă cași Ungurulu, să fie crutiatu, și nu maltratatu și batjocorit de domni; școlele lui, limb'a lui și fiii lui cei calificati — să fie luati în consideratiune din partea ștatului — întocmai cași școlele, limb'a și fiii poporului magiaru.

Și tôte acestea în fapta, și nu totu în vorbe șole.

Eca audireți. Tôte ce ceremu noi sunt după dreptu și dreptate — și noi vomu a le casciga numai și numai pre cale legală. —

Precum totu lucrulu are nu șfersitu, asiă și cuvântarea mea.

Eu nu vr'eu, să ve retienu mai multu. Ve spunu numai, că eu totdeună după șciintiele și puterile mele voi lucră pentru binele poporeloru, și deosebitu alu poporulu romanu.

Voi poteti în trebile voștre să ve adresati cătra mine; numai me rogu, că cele ce-mi spuneti, să fie intemeiate. Cu lucrul de nici o însemnatate, — cu nimiciri, să me scrutiati, că și timpulu meu este scumpu.

Eu sum gat'a a ve avatui, a ve sprigini.

Și acuma nu vremu să ne despartim, fara a ni aduce aminte de Domnitoriulu nostru, supt alu caruia scutu traimu și la care vomu află dreptate, deca acest'a nu ni se va că alt-unde:

Asiă-dara eu inchiaiu eu:
Să traisca Maiestatea Sa, pre-inaltiatulu nostru Imperatu și Rege, Francescu — Iosifu I. la multi ani, spre fericirea poporeloru!

Multimea: („Să traisca!“)
Să traisca într'eg'a Casa domnitoria!
(Multimea striga: „Să traisca!“)

Ca fosti soldati — granitari, să ni aducemu aminte și de aceia, cari ne apară țier'a:
Să traisca armat'a Austriacă!

(Multimea: „Să traisca!“)

Și ca fundamentulu ștatului: Să traisca poporele credințioșce
(„Să traisca!“)

Și Voi, alegătorii mei, să traiti. Și acum Ddieu cu voi si ca ai voștri!!!

Pentru autentitate. —

Vidi Dodu mp.
generaliu.

Interpelatiune,

cătra Ilustritatea Sa, dlu Supremu comite alu Severinului, Bogdan Jakab.

Vedindu din foia „N. T. Zeitung“ nr. 159, ca dlu comite supremu alu comitatului nostru, răspunde la o interpelatiune ce i se fece în aceeași șoiă nr. 155, pe bas'a unor șcornituri nerusinoșce venim și noi, dar nu pe bas'a de mintiuni diurnalitice, șcrise din Caransebeșu, pecum se vorbesce — chiar cu șce rea domnilor, — ci pe bas'a de adeveru și de date, ce nu se potu negă, și adeca cu următoriele:

Nainte de alegerea de deputatu dietal cam cu 10 zile, a venit în Almasiu unu domnu anume Iosifu Ionescu, dându-se de capitanu c. r. în pensune și de comisariu, — unii ticeau că este comisariu comitatensu, altii regescu, — destulu că elu incepu a investigă în contra partidei generalului Doda, terorizandu în totu felulu, ba și arestandu pe unii pentru lucruri de nimic'a; pe candu de alta parte partid'a lui Herglotz o protegea. Din mai multe casuri se cităm

numai două: Precandu se află Herglotz în Bozovicu, ca să se desfasure program'a, unu locuitoriu a strigatu: „Să traisca Generalulu Doda.“ Din acestu motivu negotitorulu Ioanu Brancovicu se aruncă ca o fera selbatică asupra bietulu omu, ilu tranti la pamentu si ilu dripi cu piciorole. Acestă brutalitate fu aretata comisariulu Ionescu, carele insa dise, că — n'are timpu să dea protocolu. Din contra pe Doda'stulu locoten. c. r. în pensune Zarva, unu bețranu aproape de 70 de ani, — fiindu-că a atinsu pe unu Herglotianu peste unu degetu cu carele i ameninția nainteă nasului, — ilu inch'ă Ionescu 24 de ore. Dupăce inse se convinsă comisariulu, că poporulu nu se potă abate cu nici unu pretiu dela partid'a lui Doda, incepu a di e cătra unii judi comunali, că — se spuna alegătoriloru, să nu vina la alegere!

Din aceste motive precum și din imprejurarea, că noi am auditu mai tardiu, cumcă desnumitul Iosifu Ionescu nu este capitanu c. r. pensionatu, ba nici deregatoriu la municipiulu Caransebeșului, unde în calitate de președinte la șcaunulu orfanalu, pentru reau'a manipulare cu banii orfanali — este în cercetare disciplinariă de mai multu timpu.

Ne luăm voia a întrebă cu totu respectulu pe D. Comite supremu:

1. Ce l'a indemnatu pe dlu comite supremu a tramite în Almasiu unu comisariu ca să terorizede partid'a gen. Doda și să cortesi-asca pentru Herglotz?

2. Șce dlu comite supremu, că Iosifu Ionescu s'a datu de capitanu c. r. în pensune? și dacă șce, ce mesuri a luat u sau va lud în contra lui pentru însusirea unui titlu falsu spre a însiă poporatiunea și a-i da unu aeru și o vedea, pre care nu le are?

3. De ôrece dlu comite supremu șce pré bine, că Ios. Ionescu se afla astadi și s'a așlatu și pe timpulu esmisiunei sale în Almasiu, sub cercetare disciplinariă, pentru nelegală manipulare cu banii orfanali, — cum justifica domnulu comite supremu tramitarea lui Ios. Ionescu de comisariu în Almasiu, după lege, onbre și moralitate publică?

Bozovicu în 12/24 iuliu 1875.

Mai multi Almasieni.

Cerc. elect. Aradulu-noa, iuliu 1875.

Alegerea de deputatu la noi fi la 8 iuliu. Alesulu este fostulu deputatu Fröhlich, contra lui Iakobfy. S'ar paré deci a nu av'eu acestă alegere interesu pentru noi, căci n'am avutu candidatu nationalu romanu; ea inse totuși ne interesedia, căci din lupt'a electorale de la noi se aréta, ce jace poste totu în sufletulu carmuitoriloru magiari.

Dlu Fröhlich inca înainte de inchiderea Dietei trecute veni în cerculu seu și colindă prin tôte satele pe la frundia și ierba, firesce cercandu a ademani cu deosebite momel pe fruntași, ca să-lu candidie. În urma i-a și succesu să misce aristocratia, ca să-lu puna de candidat. Acestu pasu fă inceputulu luptei.

Poporulu peste totu se aréta nemulțumitu cu fostulu deputatu și mai alesu cu candidarea lui din partea aristocratiloru. Elu nu potă să stéce pe langa acestu omu aruncatu în braciile boierimii ce suge medu'a poporulu. De aceea poporulu, fora deosebire de nationalitate, candidă pe increditulu și iubitulu seu Iakobfy, căci se speră suruparea aristocratului prin acestu omu iubitulu a poporulu de tôte limbele din cercu. Frica mare cuprinse pe domni, candu dlu Iakobfy se și dechiară, că primesce candidatura poporulu. Cum și nu, candu domni fora poporu nu potu face nemica!

Și facia de acestă pasire a poporulu se pusera în miscare tôte medilôcele domnesci. Pressiuni, amenințări, corupțiuni și căte de tôte pana la diu'a alegerii. Tôte inse se pareă, că n'au ajutat nemica. De aceea în acestă di taber'a domnilor și încoronă cortesia prin cele mai mari calcări de lege și abuzuri, numai să potă trenti pe candidatulu poporulu. Asiă se admiseru la votare pentru Fröhlich multi căte de doue ori, apoi multi au votatu și în loculu celorlu ce nu se infacișara, ba nu pucini au votatu și din cei fora dreptu electorale; și din cei pentru Iakobfy se respinsera de la urna mare numeru, sub diverse preteste de nemica!

Astufeliu reesi alesu Fröhlich. — Ai noștri — în lips'a de candidatu nationalu — se grupara pe langa Iakobfy ca omulu poporulu și se luptara barbatoseșce pana caduram u gloria.

Și apoi ce am invetiatu din asta alegere? — Aceea, că carmuitoriu de astadi lupta contra ori și carui binevoitoriu alu poporulu, fie elu de ori ce nationalitate. De aci apoi ni potemu esplică și furia loru mai alesu contra fruntasiloru noștri, ce ne-interruptu și fora obosintia lucră pentru poporu peste totu și pentru alu nostru în specie. Apoi de aci potu să invetiă și fratii magiari, că carmuitoriu loru cătu de multu vr'eu binele poporulu, și au potutu vedé cum calca legea pentru deca învinge cu omulu ce este nepretenu poporulu. Se și insemne acestea bine precum și portarea cea brava a Romaniloru, deși pentru omu nu de limb'a noastră, și de alta data să șce și ei apretiu și ajutoră nișuintiele rom a

nilor, si caroru fruntasi peste totu luca pentru binele poporului de ori ce limba din acosta patria comune. — De ar dá Ddieu se o intelega ast'a odata poporul magiaru!

Legea despre pensiunile si provisiunile invetiatorilor — dejá se traduce si se va publicá cátu mai curendu.

Varietati.

(Budapesta — cea mai nesanelosa urbe mare, cu cea mai numerosa mortalitate in lume) „Times“ foia cea mare din Londra, de unu timpu in cóci a luat si capital'a Ungariei in arestárele sale comparative in cátu pentru mortalitate in orasiile cele mari din tóte lumea, si aci „Times“ servindu-se de datele statistice oficiale, aréta, cá — chiar in Budapesta dintre tóte orasiile mari, este mortalitatea cea mai mare. Intre cele vr'o 30 de orasie mari, pre cari le pune in comparatiune, variédia mortalitatea — pe septemana luata, dupa 1000 ómeni, dela 13 in Christiania, 20 in Philadelphia, 23 in Roma, 25 in Paris, 26 in Viena, 34 in Neopole, 51 in Alessandria, — pon la 53 in Budapesta nostra! Ce urmédia de aci? Mai antaiu de tóte aceea, cá — in Budapesta moru proportionalmente de dóue ori mai multi ómeni decát in Viena si si mai multi de cátu buna óra in Roma séu Paris; a dóu'a cá, in Budapesta a locu, este a-si espune viét'a mai multu inditu si intreitu de cátu aiuriá, atroi'a cá — de nu se va asá modu, d'a indreptá acestu reu si periclu, mersu Budapesta va trebui se pustiésca, cu totu cu Ddieu Magiariloru!

*** Cati Romani au votat pentru Herglotz candidatu stepaniloru, la alegerea de deputati dietali in cerculu Caransebesului?** Cu totulu totu 33 de Romani, dintre carii 6 cetatiuni liberi, si anume din Caransebesiu: Pavelu Bona, Constantinu Burdea, Todoru Secárteu, Todoru Popovicu si Iulie Catrusca; din Bozovicu Marcu Ruva; 2 primari: Petru Oprutiu din Voislova si Ioanu Brancovicu din Caransebesiu; ceialalti 25 sunt dirigetori la diferite oficie.

† **(Necrologu) Toma Velceanu**, docente pensiunatu in Docnecea, si-a datu sufletulu in man'a Creatorului in 8 iuliu st. v. dupa unu morbu indelungatu, infrantu de marasmulu betranetiloru, in etate de 81 ani. Acestu barbatu evlaviosu a servitu scolei si bisericiei 59 de ani, cu devotamentu si neobositu zelu. Abia se afla in comuna ici colia cáte unu betranu care se nu fia esitu din scol'a lui; ér ceialalti toti dela elu au primitu invetiaturile necesarie, si pentru meritele sale pe terenulu scolaricu nu numai a fostu de toti iubitu si stimatu, ci si decoratu de MSA Prerogativulu nostru Domnitoriu cu crucea de argintu cu corona. Lu-deplangu: fiulu sau Mih. Velceanu emeritu profesor de teologia, parochu si asess. consistorialu; trei nepote ale sale: Eufemia maritata Cocora, Catarina marit. Laitescu, Iustina marit. Iordanu si multi stranepoti. La immortalizarea ce a avutu locu in 10 iuliu, osecutata de trei preoti, au participatu — pre langa o multime de invetiacei ai sei, si scolarii de la ambele scole germane din locu cu invetiatorii loru si cu unu insemnatu numeru de oficianti dela societatea cáiloru ferate si si alti orasieni de tóta clas'a. *Fie-i tierin'a usóra si memori'a binecuvantata!*

(Necrologu.) Comun'a bis. romana gr. cat. din Clusiu, cu adunca intristare anuncie repozarea pré onoratulu si pré stimatulu ei pastoriu sufletescu **Gregoriu Chifa**, carele luni in 18 a curentei, intr'unu impetu renocitu de oficie, in etate de 49 ani, dupa o pastoría sufletésca adevératu crestina si romana — de 23 de ani, si-dede nobilulu spiritulu in man'a Creatorului. *Fie-i tierin'a usóra si memori'a binecuvantata!*

Nr. 455. 875. Publicatiune ofic. resp. convocare.

P. T. dnii membri ai Epitropiei provisorie pentru administrarea fondurilor comunice dioceselor Aradu si Caransebesiu, cu tóta stim'a se invita la siedint'a plenaria, ce se va tiené Marti in 10 augustu st. nou a. c. la 9 óre de demanétia.

Dupa introducerea membrilor nuoi: Iltea sa dlu episcopu Ioanu Metianu si dlu George Popa, asesoru ref. consistorialu, alesi de cátra ven. Sinodu eparchialu aradanu in locurile devenite vacanti prin mórtéa fostulu parochu in Toraculu-mare Pavelu Fizesianu si prin renunsierea Rs. D. archimandritu Andreiu Pappu, alesu vicariu la Oradea-mare, — in acosta siedint'a se vor portractá:

1. Alegerea de cassariu in loculu fostulu membru Andreiu Papp; 2. Operatulu contabilitatii, despre repartitiunea speselor de administrare, asupra tuturoru fondurilor; 3. conclusele sínódeloru eparchiali, relative la reporturile epitropiei pe anii 1872, 1873 si 1874; — 4. Constatarca cuotei de 1/2 parte a venitulu fondulu bisericescu comunu, care s'a asemnatu dioceselor concerninti, prin sínódele eparchiali; 5. Pe langa alte

cestiuni referitórie la „aucta“ conspectulu despre „Starea auctei scolarié“ cu fina lui iuliu a. c. ce este a se substerne inaltulu ministeriu.

Aradu in 22 iuliu n. 1875.
Dr. Atanasiu Sándoru mp.
presiedinte
Atanasiu Tuducescu mp.
notariu.

Rogare!

Findu cá averea pecuniarie (mai multe sute de fl. v. a.) a Reuniunii invetiatorilor romani din tractulu Lipovei, se vede asiediatu fara destula garantia pe la unii individi mai fara nici o avere, prin urmare periclitata: prin acést'a ne vedemu indemnati a adresá rogarea acést'a venerabilelu senatu scolaru diocesanu, ca autoritate supravéghiatorie, chiar si in inticlesulu statutelor acelei Reuniuni, ca la adunarea prossima a Reuniunii, se binevoiesca a esmite in faci'a loculu unu membru de incredere, pentru vederea si controlarea averei ei spre a se convinge pre deplinu, cáta, unde — si in ce modu se manipuléda ea?

Din partile Muresiului:
*Mai multi membri contributori.**

Nr. 122 — 1875

Conchiamare.

Pre temeulu conchiamari, luatu in siedint'a adunarei generali straordenarie a Asociatiunii transilvane, tienuta la Alba-Iulia in 6/18 iuliu a. c. de sub nr. protocol. II. si III. adunarea generale ordinaria pentru anulu curente, se conchiamu in orasiulu Reghinulu-sasescu pre diu'a de 29 augustu cal. nou 1875.

Sunt deci rogati toti onorabili membri ai asociatiunii, ca se binevoiesca a concurge si a participá, cátu mai numerosi la acosta adunare.

Din siedint'a extraordinaria a comitetulu asociatiunii transilvane, tienuta in Sibiu la 20 iuliu 1875.

Ioanu Rusu mp. Iacobu Bologa mp.
secret. II. v-presiedinte.

Insciintiare.

tuturoru studintiloru fosti stipendiati séu ajutorati pentru studia din partea ilustréi familie de Moctont, pe anulu scolaru 1874/5, precum si altora, ce dóra si-ar fi propusu a recurge pentru atare stipendiu séu ajutoriu.

De óra-ce vr'o suma disponibile de conferatu nu esiste, se prevenu prin acést'a toti domni studinti de categori'a amintita, ca se nu ni tramita in desiertu cátra noi suplicele si atestatele loru, cari producú numai inveluiala, spese si perdere de timpu, ci se fie convinsi, cá ceice vor fi cu potintia a se luá consideratiune si asiá voru fi provocati si informati despre acést'a — la timpulu seu, pre calea sa. — *Redactiunea Albinei.*

Annein bibliograficu!

La subserisulu, in *Lapusulu-romanu* (Oláh-Lápos—Erdély) precum si la urnatorii dd. librari: Franciscu Michaelis in Sabiu. (N. Szeben); I. E. Tieranu comerciantu in Oravitza, (Banat); Aloisiu Wächter in Belasiu, (Belényes) se potu prenumera urmátóriele carti scolastice:

1. Tabele de pareté, 20 la numeru, cu tipuri colorate si „Indreptariu pentru docenti“ langa densele; pretulu scedintu 3 fl. 50 cr.
2. „Geografi'a regatulu Ungaria“ de Demetriu Varna, editiunea a II. pretulu 30 cr. v. a.
3. „Fisic'a popórale“ de T. Rosin, dupa Krüger si Bopp, cu figure, pretulu numai 25 cr. v. a.

Acést'a fiindu proprietatea scolei normali rom. din Lapsiulu ung. se si recomanda partinirei si spriginului onoratiloru dd. invetiatori si barbati de scol'a. Lapsiulu-romanu, 19 iuliu 1875.

Demetriu Varna, v.-protop. si inspect. scol.

Piat'a si resp. pretiurile graniloru.

N'am lipsitu a aretá la rondulu nostru, pana inca a nu se fi publicatu datele oficialmente adunate — dupa reporturi private, starea graniloru din patria, atingendu in generalitate si celece potesamu culege despre starea acolorasi in strainetate.

Astadi — avemu datele, adunate prin organele guvernulu de prin tóte partile tie-

*) Publicáramu acosta rogare publica, pentru ca — nu cumva se ni se impute, cá — n'am voitú a contribui la timpulu pentru aducerea in evidenti'a si ascurarea averii unei Reuniuni; totusi nu potemu a nu rífectá pre domni „Mai multi“, cá calea drepta érá a pasi cu date positive la adunare, séu si la consistoriu pe faci'a, — déca se credu indreptatiti prin astfelu de date! — *Red.*

rei si publicate in buletinulu oficial. Aceste date intarescu pre deplinu — arestárele si deductiunile nóstre.

Sumariulu tuturoru e, cá — in gráu o se avemu o productiune — mai peste totu slaba, in fórté pucine partii — de medilocu; in secara — nu multu mai buna; in ordiu — asemenea; in ovesu tocmai slaba; numai papiosoiulu si viniéle promitu o recolta cátu de buna, déca voru continuá imprejuratiele favorabili.

Si aceea se adevéresce, cá strainetatea, si anume aceea-ce de comunu face piat'a de cerealie pentru noi, nu se bucura estu timpulu de favorurile naturei. Despre Anglia nu sciamu se spunemu nimic pozitiv; astadi se scia, cá Anglia, in carea se aretá sperantia de o recolta buna, in timpulu din urma a suferitu fórté tare de plui si versári de ape, prin cari trebuint'a sa de importu de gráu are se se urco celu pacinu cu unu millionu de quarté.

In urm'a acestoru stári constatate, la noi de vr'o 14 zile inócú au inceputu a se redicá pretiurile graneloru constantamente pe fie-care dia cu cáte 5—10 cruceri dupa metiu, séu propria dupa magi'a vamale, si proportionalmente si a celoralte cerealie. Astfelu gráulu de rondu (usantia, adéca de 83 si 84 ponti) s'a urcatu de la 5 fl. 10 cr. dejá la 6 fl. si pon' la 6 fl. 20, ba si 25 cr. pro sept.—opt; — gráulu de medilocu, (85—86 ponti) de la 5 fl. 50 cr. la 6 fl. 50—80 cr; gráulu celu greu si frumosu (de 87—89 ponti) pon la 7 fl.—Secara a ajunsu la 3 fl. 90 cr. ba si 4 fl.—Ovesulu la 2 fl. 30 cr. — Rapiu se platesce de la 10 fl. 50 cr. pon' la 11 fl. 25 cr. mesura de 150 ponti. Celelalte cerealie lipescú in piatia.

Acestea credemu cá este de folosu, se le conosca economii nostri.

Asiá s'au urcatu si au statu pretiurile — 14 zile ne'nectatu, pana ieri; insa s'a ivitu prim'a reactiune, scadiendu pretiurile atátu la gráu, cátu si la celelalte cerealie cu cáte 5—10 cr. Nu incape totusi indoiéla, cá reactiunea este momentana; de óra-ce urcárele n'au fost, nu sunt fora basa si cauza reale.

Burs'a

de 14 zile urma tendint'a — de scadere a hártteloru de specula si urcare a renteloru si actiuniloru ascurate. Peste totu, pe vedute piat'a valoriloru suferé de ne'crederea comunu in viitoriu, chiar si in celu mai de aprópe viitoriu. Speculantii — ei de ei se sciu ciarlatani, ér prin *krach-ulu* de la 1872/3, si lumea cealalta ii-a conoscutu de celai, si asiá nici intre sine, nici cu publiculu celu mare — nu mai merge cu mintiun'a! Spiritulu timpulu s'a demascatu pré tare, de si-a mancatu tóta omen'a.

Publicatiuni tacsabili.

Anunciu.

Langa notariatulu cercuale din Galisia comitatulu Aradului, cerculu Siriei (Világos), se cauta unu scriitoriu cu deprindere in afacerile notariali; deci acei'a cari s'ar scéi calificati si ar dori astfelu de aplicare, prin acést'a sunt'pofititi, a se adresá in acosta privintia — cu documentele si conditiunile loru cátra notariulu cercuale *Gavrilu Ardeleanu*.

Concurre:

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci la scol'a gr. or. romana din comun'a Nadasiu, cerculu inspectorulu alu Agrisiului in comitat. Aradului, se escrie concursu pana in 19 augustu st. vechiu a. c. in care dia se va tiené si alegerea.

Salariu: in bani gat'a 150 fl. v. a.; — in naturalie: 6 cubule de gráu, 6 cubule de cucurudiu, 12 orgii de lemne din cari este de a se incaldi si scol'a, 15 centenari de fenu, si de la tóta immomentarea; 50 cr., cartiru liberu cu gradina de semenatu,

Doritorii de a ocupá acosta statiune, recursele lor, provédute cu testimoniulu despre absolvirea preparandiei si de calificatiune, si atestatu de moralitate, adresate comitetulu parochialu, le vor tramite d-lui inspectore de scol'e *Nicolau Beldea*, parochu si asess. const. in Siria, — post'a ultima Siria, (Világos.) —

Pe langa acést'a recurrentii au de a se presentá pana la alegere in vre-o dominéca séu serbatóre la s. bisericu, pentru de a-si aretá desteritatea in cantárele bisericesci.

Nadasiu, 12 iuliu st. v. 1875.

1—3 Comitetulu parochialu.
Cu soirea mea.

Nicolau Beldea mp.
inspectore scol.

Pentru vacantea parochia din opidulu Béliu, protopresviteratulu Biliului, se escrie concursu. Emolumintele sunt: una sesiune de pamentu de clasea prima; una mesura cucurudiu dela fiescecare numeru, si stótele indatinate.

Doritorii de a ocupá acosta parochia sunt avisati, a-si tramite recursele loru domnulu administratoru protopresviteralu p. u. *Holló*, in *Gyanta-szép-lak* — pana in diu'a de 3 augustu v. candu se va tiené si alegerea.

Béliu la 6 iuliu v. 1875
Comitetulu parochialu.

1—3 Cu invoierea mea:
Iosifu Pintia mp.
adm. protopresviteralu

Pentru vacantea statiunei invetiatoresci din Vermesiu, protopresviteratulu Jebelului cu care statiune este impreunatu unu salariu de 200 fl. v. a. in bani, cartiru liberu, unu intravilanu de 1/2 jugeru si estravilanu de 1/2 jugere pamentu aratoriu, 8 stangéni de lemne din cari se incaldiesce si scol'a, si dela ingro patiuni cáte 20 cr. v. a.

Recursele instruate cu tóte documintele prescise de stat. org. sunt a se tramite ressimulu dnu proteru *Aless. Ioanovicu* in Zsebely.

Vermesiu, in 3 iuliu v. 1875.
2—3(r) Comitetulu par. gr. or. rom.
in contielegere cu dlu proteru tractualu

Spre ocuparea parochiei remase veduvite prin mórtéa repositulu preotu Ioanu Carniceanu din Beregsu se escrie prescripsulu Concursu pana in 6 augustu a. c. candu se va tiené si alegerea.

Emolumintele sunt: o sesiunea parochiala, biru si stola dela 126 de case.

Recuriti au de a documentá in concursulu lor — adresandu cátra sinodulu par. din Beregsu si indreptandu cátra protopresbiterulu tractuale Meletiu Dregiciu in Timisóra — cá au depusu esamenulu de calificatiune (déca iroa nu suntu consecrati de preoti) — cá dupa absolvirea a 8 classi gimnasiali au depus esamenulu de maturitate cu sporiu bun — si nainte de alegere au a se presentá in biseric'a de aci intr'o duminéca séu serbatore spre a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu.

Comitetulu parochialu.
In contielegere cu mine:
3—3 Meletiu Dregici m. p.
Protopresbiteriu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci la scol'a gr. or. romana din comun'a Siepi Protopresbiteratulu Jebelului, comitatulu Timisóriei, se deschide concursu cu terminu de siesse septemane de díle dela prim'a publicatiune.

Venitele impreunate cu acestu postu sunt:

1. Salariulu invetiatorescu si alte emoluminte anuali, socotite in bani gat'a, 180 fl. v. a.;
2. — 30 meti de gráu si 30 meti de puiosiu;
3. — 9 orgii de lemne, din cari este se incaldi si scol'a;
4. 2 1/2 jugere de pamentu aratoriu;
5. Gradina pentru legumi si cartiru liberu.

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati, recursele lor, provédute cu documintele prescise de stat. nostru org. scricescu, a le adresá comitetulu parochialu tramite de dreptulu p. on. d. protopresbiteru tractuale *Aless. Ioanovicu* in Zsebely. In fine cei ce vor se competi au se se presentá in care-va di de duminéca séu serbatore la bisericu, pentru de a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu. Recursele ne provédute cu testimoniulu de calificatiune nu se fi luatu in considerare.

Siepiu in 25 iuniu 1875.
in numele comitetulu parochialu

3—3 Teodoru Ciocecu
presiedinte

Pentru vacantea parochia din N. Maros, protopresbiteratulu Béliului, in comitat. Bihoru.

Emolumintele sunt:
a) Pamentu aratoriu de 20 cubule;
b) Cartiru liberu cu intravilanu 800 p. u.
c) 70 bradfi de cucurudiu, si
d) Stótele indatinate.

Doritorii de a ocupá acosta parochia sunt avisati a-si asterne recursurile loru adm. protop. *Iosifu Pintia* p. u. *Holló*, Gyanta, pana in diu'a 6 augustu st. v. candu se va tiené si alegerea.

Datu in N. Maros, 6 iuliu v. 1875.
Din incredintiarea comitetulu parochialu: Ioane Bica, mp. notariu cercualu si presiedinte alu
Cu invoierea mea:
Iosifu Pintia, mp. administr. protopresviteralu

Banc'a gen. de assecuratiune reciproca „TRANSILVANIA“.

Cuponulu obligatiuniloru la fondulu nostru de intemeiare, care vine a se solvi in 1. augustu a. c. se va rescumera perá la cass'a nóstra centrala cátu agenturile principali

ou 2 fl. 24 or.
Sibiu, in iuliu 1875.

1—2 Consiliulu administrativu